

NATURA 2000

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΥΡΟΥΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Μ.Ε. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΣΟΥΤΥΛΙ 2014

NATURA 2000

Το Natura 2000 (*Φύση 2000*) είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο προστασίας των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους

ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ως **ενδιαίτημα** ορίζεται το φυσικό περιβάλλον στο οποίο **ζει και αναπαράγεται** ένα είδος, ένας πληθυσμός ή μια βιοκοινότητα. (π.χ. ένα δάσος κωνοφόρων, μια ρεματιά)

Η **βιοκοινότητα** αποτελείται από πληθυσμούς διαφόρων ειδών **φυτών, ζώων και μικροοργανισμών** που ζουν στο ίδιο περιβάλλον, για το ίδιο χρονικό διάστημα και το σύνολο των σχέσεων που οι οργανισμοί αυτοί αναπτύσσουν μεταξύ τους (π.χ. τροφικές, συμβίωσης).

ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ο **πληθυσμός** σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή εκφράζει το **ποσοτικό άθροισμα των κατοίκων**. Στους τομείς της βιολογίας και της οικολογίας, αφορά το άθροισμα των ατόμων ενός είδους (φυτού ή ζώου) που βρίσκονται σε ένα συγκεκριμένο **βίοτοπο** ή την εξάπλωση ενός είδους σε μία χώρα.

Βίοτοπος γενικά ονομάζεται **οποιαδήποτε περιοχή**, κατά σύνολο ή μέρος αυτής, επί της οποίας ο προσδιορισμός καθορίζεται από τους **επικρατέστερους οργανισμούς** που ζουν σε αυτή (π.χ. λίμνη → υδροβίοτοπος)

ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η **οικολογία** μελετά το **μέγεθος και τη διάδοση των πληθυσμών των ζώντων οργανισμών**, καθώς και του τρόπου με τον οποίο οι ιδιότητες αυτές επηρεάζονται από την αλληλεπίδραση μεταξύ των οργανισμών και του περιβάλλοντός τους (π.χ. ποικιλότητα, πληθυσμός). Ως όρος είναι ελληνογενής και προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις **οίκος** και **λόγος** που σημαίνει κυριολεκτικά «μελέτη του φυσικού οίκου».

Η **βιολογία** μελετά **δομή και τη λειτουργία** των εμβίων (πχ άνθρωπος) όντων σε **φυσιολογικές και παθολογικές** καταστάσεις, χαρακτηριζόμενη έτσι ως επιστήμη της ζωής. Ως όρος, είναι ελληνογενής και προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις **βίος** (= ζωή) + **λογία** (= διήγηση, έρευνα, ερμηνεία).

ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Βιοποικιλότητα είναι η **ποικιλία της ζωής** στη Γη (μικροσκοπικά μικρόβια → πιο ψηλά δέντρα) (βάθη των ωκεανών → βαθύτερα στρώματα του εδάφους).

Βιοποικιλότητα είναι επίσης ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα **διαφορετικά περιβάλλοντα** του πλανήτη μας, το σύνολο των ζωντανών μορφών που φιλοξενούν και τις σχέσεις αλληλεπίδρασης που τα ενώνει

Αειφορία δηλώνει την **αναπτυξιακή πορεία** της ανθρωπότητας, με τέτοιο τρόπο, ώστε να **ικανοποιούνται μεν οι ανάγκες** του παρόντος, **χωρίς όμως να λεηλατείται το φυσικό περιβάλλον** και να **διακυβεύεται η ικανοποίηση των αναγκών των μελλοντικών γενεών**.

NATURA 2000

Το **Natura 2000 (Φύση 2000)** είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο προστασίας των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους

Το Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 είναι ένα δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης που εκτείνεται σε ολόκληρη την Κοινότητα και έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη **μακροπρόθεσμη διατήρησή των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της σε ικανοποιητικό επίπεδο.**

NATURA 2000

Το δίκτυο NATURA 2000 αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο περιοχών, οι οποίες φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αποτελείται από δύο κατηγορίες περιοχών :

- τις «Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» για την Ορνιθοπανίδα (για τη διατήρηση των άγριων πτηνών)
- τις «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)» για τους τύπους οικοτόπων και ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος πριν λέγονταν Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)

Η εφαρμογή του Δικτύου στην Ελλάδα

- Νότιο άκρο της Βαλκανικής χερσονήσου
- Τμήμα της ευρωπαϊκής ανατολικής Μεσογείου.
- Έκταση 132.000 Km²
- Ακτές μήκους 16.000 Km
- Μεγάλη ποικιλία γεωλογικών σχηματισμών και πετρωμάτων.
- Ορεινό χαρακτήρα → έντονο εδαφικό ανάγλυφο (42 κορυφές με ύψος πάνω από 2.000 m)
- Μεγάλο μήκος των ακτών
- Πολυάριθμες χερσόνησοι και νησιά
- Μεσογειακού τύπου κλίμα

μεγάλο αριθμό ενδημικών και σπάνιων ειδών φυτών και ζώων

Η εφαρμογή του Δικτύου στην Ελλάδα

Η καταγραφή των τόπων που πληρούν τα κριτήρια της παρουσίας τύπων οικοτόπων και οικοτόπων ειδών έγινε από ομάδα περίπου 100 επιστημόνων που συστήθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό με τίτλο «Καταγραφή, Αναγνώριση, Εκτίμηση και Χαρτογράφηση των Τύπων Οικοτόπων και των Ειδών Χλωρίδας και Πανίδας της Ελλάδας.

Η Ελλάδα έχει χαρακτηρίσει σήμερα :

- 202 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και
- 241 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)

Σημείωση 24 είναι κοινές

Η εφαρμογή του Δικτύου στην Ελλάδα

Το **εκτάριο** (διεθνές σύμβολο **ha**) είναι μονάδα μέτρησης επιφανείας. Ένα εκτάριο ισούται με 10.000 τετραγωνικά μέτρα, δηλαδή 10 στρέμματα. Το εκτάριο αντιστοιχεί με τετράγωνο του οποίου κάθε πλευρά έχει μήκος 100 μέτρα.

Η εφαρμογή του Δικτύου στην Κοζάνη

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
	ΚΟΖΑΝΗ	
ΕΖΔ	OROS VOURINOS (KORYFI ASPROVOUNI)	764,05
ΖΕΠ	ORI VOREIOU VOURINOU KAI MELLIA	17855,79

Η εφαρμογή του Δικτύου στην Καστοριά

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	
ΕΖΔ	LIMNI KASTORIAS	4732,5
ΕΖΔ-ΖΕΠ	KORYFES OROUS GRAMMOS	34357,03
ΖΕΠ	LIMNI ORESTIAS (KASTORIAS)	3833,35

Η εφαρμογή του Δικτύου στα Γρεβενά

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
	ΓΡΕΒΕΝΑ	
ΕΖΔ	VASILITSA	8012,78
ΖΕΠ	VALIA KALNTA ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΤΙ LIMNI ΑΟΟΥ	14660,48
ΕΖΔ	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ (VALIA KALNTA) - ΕΒΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	6838,25
ΖΕΠ	ΟΡΙ ΟΡΛΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΤΣΟΥΡΓΙΑΚΑΣ	10230,54

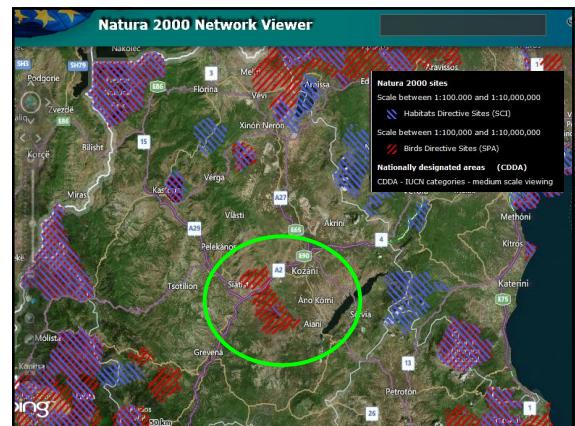
Η εφαρμογή του Δικτύου στη Φλώρινα

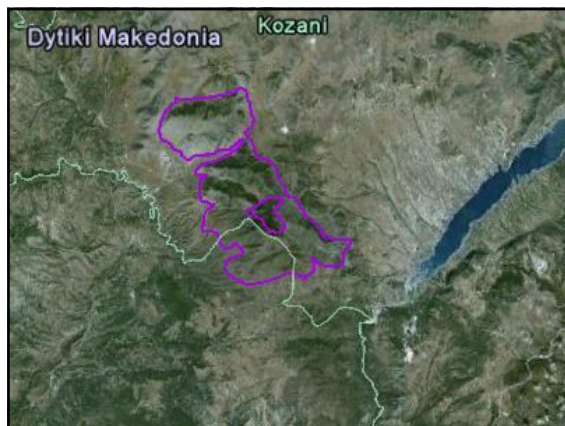
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
	ΦΛΩΡΙΝΑ	
ΕΖΔ-ΖΕΠ	ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ PRESPON	26613,06
ΕΖΔ-ΖΕΠ	ΟΡΙ VARNOUNTA	6076,62
ΕΖΔ	LIMNES VEGORITIDA - PETRON	12569,02
ΕΖΔ	LIMNES CHEIMADITIDA - ZAZARI	4064,39
ΕΖΔ	ΟΡΟΣ VERNON - ΚΟΥΡΥΦΗ VITSI	8202,13
ΖΕΠ	LIMNI PETRON	6696,16
ΖΕΠ	LIMNES CHEIMADITIDA ΚΑΙ ZAZARI	5193,17

Τόποι Κοινοτικής Σημασίας

ΧΑΡΤΗΣ ΖΩΝΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ (SPA)

ΟΡΟΣ ΒΟΥΡΙΝΟΣ (ΚΟΡΥΦΙ ΑΣΠΡΟΒΟΥΝΙ)

Ανάμεσα στις κορυφές του Βούρινου σχηματίζεται μια μεγάλη βαθιά κοιλάδα, η περίφημη κοιλάδα του Μεσιού (μεσιανού, μεσαίου) Νερού, που συγκεντρώνει το διεθνές ενδιαφέρον βοτανολόγων, ζωολόγων, εντομολόγων και άλλων ειδικών επιστημόνων. Εδώ το οικοσύστημα εξασφαλίζει ιδανικές συνθήκες βλάστησης για πολυάριθμα είδη φυτών, 15 από τα οποία είναι ενδημικά στην Ελλάδα, ενώ 8 είναι τοπικά ενδημικά, μοναδικά στον κόσμο!

Όνομα Περιοχής: ΟΡΟΣ ΒΟΥΡΙΝΟ (ΜΕΣΙΑΝΟ ΝΕΡΟ)	
Κωδικός Περιοχής: GR1330001	Τύπος: B
Γεωγραφικό Μήκος: 21° 40'	Γεωγραφικό Πλάτος: 40° 11'
Διοικητική Περιφέρεια: Δυτική Μακεδονία	Νομός: Κοζάνης
Μέσο Υψόμετρο (m): 800	Έκταση (ha): 8340

SCI

Περιγραφή:

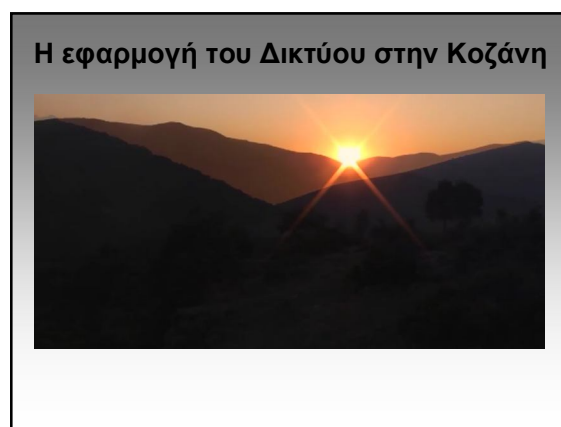
Το όρος Βούρνο αποτελείται από δύο διαφορετικά γεωλογικά υποστρώματα: ασβεστολιθικό και σερπεντινικό. Το ασβεστολιθικό υπόστρωμα υπάρχει σε όλη τη ΒΑ πλαγιά και σε μέρος της ΒΔ, ενώ το σερπεντινικό βρίσκεται σε μικρότερη έκταση στα ΝΔ. Το βουνό αποτελείται από δύο παράλληλες οροσειρές που σχηματίζονται από πολλές κορυφές. Η κατεύθυνση των οροσειρών είναι ΒΔ-ΝΑ. Ανάμεσα τους απλώνεται η κοιλάδα του Μεσιανού Νερού (400 ha), μεγάλης οικολογικής αξίας. Στην κοιλάδα αυτή οι ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως κτηνοτροφία, δασοπονία και κυνήγι, έχουν διατηρηθεί έντονες για αρκετές δεκαετίες. Η πρόσβαση στην περιοχή είναι αρκετά δύσκολη, γιατί ο μοναδικός δρόμος που υπάρχει βρίσκεται σε κακή κατάσταση.

GR1330002	ΟΡΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΒΟΥΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΛΙΑ	<i>Aquila heliaca</i> <i>Falco biarmicus</i>
<p>Aquila heliaca → Ο Βασιλαετός είναι είδος αετού</p>		
<p>Falco biarmicus → ο Χρυσογέρακο είναι είδος γερακιού</p>		

Site Name: KORYFES OROUS SINIATSIKO	
Site Code: GR1330002	Type: B
Longitude: 21 0 33	Latitude: 40 0 26
Administrative Region: Dytiki Makedonia Prefecture: Kozani	
Altitude (m): 1200	Area (ha): 7930 Length: -

Description: Siniatsiko is a stony mountain, consisting mainly of limestone and schist. Around the village of Vlasti the soil consists of serpentine. As a result of overgrazing in the past, today the forests cover only a small percentage of the whole mountain mainly to the north, while the rest is covered with rocky grasslands.

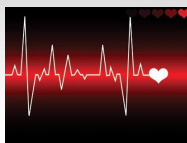
Habitat Types: Stepped and garland grasslands, Balkan screes, Eu-mediterranean greek calcareous cliffs, Acidophilous (Luzulo-Fagetum) beech forests, Neutrophilous (Asperulo-Fagetum) beech forests, Calcareous beech forests (Cephalanthero-Fagion), Quercus trojana woods (Italy and Greece), Quercus frainetto woods.

Γιατί Natura 2000 ;

Διότι είναι πλέον ο ορατός κίνδυνος **εξαφάνιση** πολλών ειδών και αλλοίωσης της σύνθεσης και **υποβάθμιση** πολλών οικοτόπων, με αποτέλεσμα τη μείωση της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο.

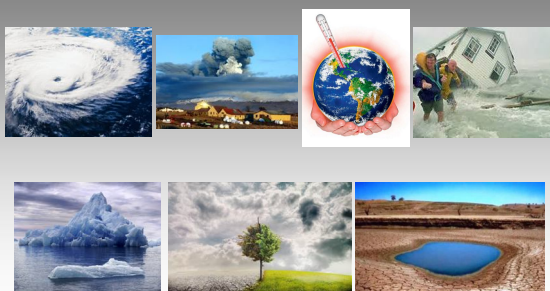
Δεδομένο, όμως, που έχει **αρνητικές συνέπειες και στην υγεία** του ανθρώπου

Natura 2000 διότι ;

Αποτέλεσμα !

ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η μείωση της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, οδήγησαν στη **διακήρυξη της διάσκεψης του Ρίο το 1992** και στην έκδοση της Οδηγίας 92/43 από μέρους της επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπός της έκδοσης της Οδηγίας αυτής είναι τόσο η **διατήρηση της βιοποικιλότητας** στις χώρες μέλη, μέσω της προστασίας ορισμένων φυσικών τύπων οικοτόπων (habitats) κοινοτικού ενδιαφέροντος, όσο και ορισμένων ειδών φυτών και ζώων, επίσης κοινοτικού ενδιαφέροντος.

Βασικό όργανο για την επίτευξη αυτού του σκοπού αποτελεί η δημιουργία ενός δικτύου προστατευμένων περιοχών γνωστού ως **"ΦΥΣΗ 2000" (Natura 2000)**

ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η εφαρμογή της Οδηγίας στην Ελλάδα ξεκινά τον Ιούνιο του **1994**

Υλοποίηση του έργου με τίτλο "Καταγραφή, Αναγνώριση, Εκτίμηση και Χαρτογράφηση των Τύπων Οικοτόπων και των Ειδών Χλωρίδας και Πανίδας της Ελλάδας "

Το έργο ολοκληρώνεται το **2012**.

Σε **εκκρεμότητα παραμένει ο χαρακτηρισμός θαλάσσιων ΖΕΠ** στην Ελλάδα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Καθένας από μας μπορεί να συμμετάσχει στην **προστασία του πλανήτη** από την **ρύπανση** και την **ασφυξία** που προκαλείται από όλα τα είδη των **υπολειμμάτων** και των **αποβλήτων** που "παράγονται" από εμάς τους ίδιους. Η προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι **ευθύνη και προνόμιο** ταυτόχρονα, για όλους μας. Το προνόμιο να προστατέψουμε τον πλανήτη και να τον διατηρήσουμε για τις **επόμενες γενιές**.

Υπάρχουν **πολλοί τρόποι** με τους οποίους μπορούμε να συμβάλλουμε στην **επίτευξη** του στόχου: την προστασία του περιβάλλοντος.

Το μόνο που χρειάζεται είναι **θέληση**.

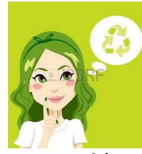
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

«Αειφορία είναι εκείνη που επιτρέπει τις σημερινές γενιές να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους, χωρίς όμως να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των επόμενων γενιών να ικανοποιήσουν τις δικές τους».

(World Commission on Environment and Development, 1987)

Τι μπορώ να κάνω για το περιβάλλον ...

ανακυκλώνω

δεν πετώ σκουπίδια
κάτω

διατηρώ το
περιβάλλον καθαρό

εξοικονομώ ενέργεια ! Κλείνω
το διακόπτη !

χρησιμοποιώ εναλλακτικές
μορφές ενέργειας

δε σπαταλώ το νερό

ΣΕΙ 100% - 100% 100%

Τι μπορώ να κάνω για το περιβάλλον ...

αναδασώνω

προστατεύω τα δέντρα

αποφεύγω να ανάβω
φωτιά στο δάσος

προστατεύω τα ζώα

φροντίζω τη
θάλασσα

διατηρώ την παραλία καθαρή

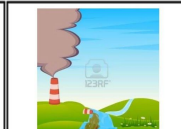
Τι μπορώ να κάνω για το περιβάλλον ...

αποφεύγω να μετακινούμαι
με αυτοκίνητο

χρησιμοποιώ για τις
μετακινήσεις μου το ποδήλατο

επιβάλλω στα εργοστάσια να
ελέγχουν την εκπομπή ρύπων

φυτεύω λουλούδια

ποτίζω τα φυτά

αποφεύγω να χρησιμοποιώ
το κλιματιστικό

ΑΠΟΡΙΕΣ

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗ ΣΑΣ

